

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально - науковий інститут права

Затверджено
Валерій СОРОКА
2023-02-21 14:35:26.854

07-01-24S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Основи держави та права		Basics of the state and law
Шифр за ОП	ОК 7	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)
Галузь знань Математика і статистика	11	Field of Knowledge Mathematics and statistics
Спеціальність Прикладна математика	113	Field of Study Applied Mathematics
Освітня програма: Прикладна математика		Degree Programme Applied Mathematics

РІВНЕ-2023

Силабус навчальної дисципліни «Основи держави та права» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньою програмою ОПП Прикладна математика спеціальності 113 Прикладна математика. Рівне: НУВГП, 2023. 10 с.

ОПП на сайті університету:
<https://ep3.nuwm.edu.ua/25275/>

Розробники силабусу:
е-підпис Слободенюк І.В., к.ю.н., доцент кафедри спеціальних юридичних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри спеціальних юридичних дисциплін
Протокол № 5 від 04 січня 2023 року

Завідувач кафедри спеціальних юридичних дисциплін:
е-підпис Кафарський В.І., д.ю.н., професор.

Керівник освітньої програми:
е-підпис Прищеп О.В., к.ф.-м.н., доцент.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАКОТ
Протокол № 3 від 31 січня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАКОТ:
е-підпис Мартинюк П.М., д.т.н., професор

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітньо – професійна програма	<i>Прикладна математика</i>
Спеціальність	<i>Прикладна математика</i>
Рік навчання, семестр	<i>8 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредити</i>
Лекції:	<i>14 год.</i>
Практичні заняття:	<i>16 год.</i>
Самостійна робота:	<i>60 год.</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор	<i>Слободенюк Інна Валентинівна, к.ю.н., доцент кафедри спеціальних юридичних дисциплін</i>
Вікіситет	http://surl.li/esnkn
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-4981-7241
Канали комунікації	i.v.slobodeniuk@nuwm.edu.ua

Мета та завдання

Метою вивчення дисципліни є: формування у майбутніх спеціалістів правових знань, умінь та навичок, формування правової культури студентів, уміння застосовувати правові знання на практиці.

Завданням вивчення дисципліни є: формування правової свідомості та правової культури молоді, надання допомоги студентам у з'ясуванні проблем становлення державності та правової системи України, правового забезпечення створення засад громадянського суспільства, демократичної держави соціально-правового спрямування, ознайомлення з порядком розв'язання господарських спорів, розгляду цивільних, адміністративних та кримінальних справ; ознайомлення з механізмом захисту прав і свобод людини і громадянина, формування вмінь та навичок користування нормативно-правовими актами.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5293>

Місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі

Навчальна дисципліна «Основи держави і права» відноситься до освітніх компонент, що складають стандарт університету, формуючи соціальні «м'які» навички (soft skills) та підсилюючи професійні компетентності та результати навчання за спеціальністю.

Тому структурно-логічна схема освітньої програми «Прикладна математика» не передбачає вивчення таких освітніх компонент, які б передували вивченню дисципліни «Основи держави і права».

Компетентності

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК14. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлюючи цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК10. Здатність створення документів встановленої звітності, використання, нормативно-правових документів.

Програмні результати навчання

РН16. Демонструвати навички взаємодії з іншими людьми, уміння працювати в команді.

РН18. Ефективно спілкуватися з питань інформації, ідей, проблем та рішень зі спеціалістами та суспільством загалом.

Структура і зміст освітнього компонента

Тема	РН	Форми організації навчання	Кількість годин	
			Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Основи державності				
Тема 1. Основи державності: роль та значення держави (Основи держави і права).	РН 16 РН 18	Л	2	
		ПР	2	
		СР	10	
<p>Поняття та ознаки держави. Поняття та елементи держави (форма державного правління, устрою, режиму). Характеристика гілок влади: законодавча, виконавча, судова. Поняття права та його ознаки. Джерела права. Поняття правовідносин: структура, види. Поняття, ознаки та характеристика правомірної поведінки. Юридична відповідальність та її види.</p>				
Тема 2. Права та обов'язки людини та громадянина.	РН 16, РН 18	Л	2	
		ПР	2	
		СР	10	
<p>Характеристика поняття прав людини. Поняття правоздатності. Поняття дієздатності. Конституційні права та обов'язки громадян. Соціальні права. Культурні права. Економічні права. Політичні права. Право на захист. Право на звернення.</p>				
Тема 3. Громадянське суспільство та інститут громадянства.	РН 16, РН 18	Л	2	
		ПР	2	
		СР	10	
<p>Громадянське суспільство та його ознаки. Основні завдання, яке виконує громадянське суспільство та його базові інститути. Організації громадянського суспільства у виборчих процесах. Місцева демократія: стан правової інституалізації та ефективність її механізмів. Форми громадської участі в ОТГ: успіхи та проблемні аспекти. Громадський контроль.</p>				
Разом модуль 1	Х	Л	6	
		ПР	6	
		СР	30	
Змістовий модуль 2. Права та свободи людини та громадянина				
Тема 4. Поняття та значення прав та свобод людини і громадянина у сучасному суспільстві. Роль та значення міжнародних	РН 16, РН 18	Л	2	
		ПР	2	
		СР	10	

нормативно-правових актів.				
Класифікація прав людини. Універсальність прав людини. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод: загальна характеристика. Європейський суд з прав людини. Застосування практики ЄСПЛ у національній судовій практиці				
Тема 5. Захист прав і свобод людини в сучасному суспільстві	РН 16, РН 18	Л	2	
		ПР	2	
		СР	10	
Судовий механізм захисту прав та свобод людини і громадянина. Позасудовий механізм захисту прав та свобод людини і громадянина. Альтернативні процедури захисту прав людини				
Тема 6. Система права та система законодавства	РН 16, РН 18	Л	2	
		ПР	2	
		СР	5	
Норма права: поняття, структура та види. Поняття та елементи системи права. Система законодавства та її співвідношення із системою права. Систематизація законодавства.				
Тема 7. Юридична відповідальність	РН 16, РН 18	Л	2	
		ПР	4	
		СР	5	
Поняття, ознаки та види юридичної відповідальності. Принципи та функції юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності.				
Разом модуль 2	X	Л	8	
		ПР	10	
		СР	30	
Усього	X	Л	14	
		ПР	16	
		СР	60	

Форми, методи, технології та засоби навчання

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН16 Демонструвати навички взаємодії з іншими людьми, уміння працювати в команді.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Підготувати навчальний кейс розділившись на групи (кількість осіб залежить від описаної ситуації), таблиці-схеми, проекти, індивідуальні консультації
Методи та технології навчання	Міні-лекції, обговорення, рольові ігри, ситуаційні дослідження
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, Інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

PH18 Ефективно спілкуватися з питань інформації, ідеї, проблем та рішень зі спеціалістами та суспільством загалом.	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Підготувати навчальний кейс розділившись на групи (кількість осіб залежить від описаної ситуації), таблиці-схеми, проекти, індивідуальні консультації
Методи та технології навчання	Міні-лекції, обговорення, рольові ігри, ситуаційні дослідження
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, Інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали

Порядок оцінювання результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю знань, а також вчасно виконати практичні роботи. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали: – 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних робіт, що становить поточну (практичну) складову його оцінки; – 20 балів – модульний контроль 1; – 20 балів – модульний контроль 2.

Рекомендовані джерела

1. Білозьоров Є. В. Правозахисна функція держави: сутність та механізм здійснення в Україні : [монографія] / Є. В. Білозьоров, В. І. Вишковська. – К. : ФОР Кандиба Т. П., 2015. – 168 с
2. Загальна теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. 301 302 закл. / [М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.] ; за ред. докт. юрид. наук., проф. акад. АПрН України М. В. Цвіка, докт. юрид. наук., проф. акад. АПрН України О. В. Петришина. – Х. : Право, 2011. – 584 с.
3. Закон України «Про громадянство» від 18 січня 2001 р. № 2235-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
4. Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 р. № 580- VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
5. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 р. № 964-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
6. Інститут юридичної відповідальності у демократичних правових системах : [монографія] / [Н. М. Оніщенко, Т. І. Тарахонич, Н. М. Пархоменко та ін.] ; за заг. ред. Н. М. Оніщенко. – К. : Юридична думка, 2009. – 216 с
7. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
8. Петришин О. В. Демократія як основоположний принцип сучасного конституційного ладу України / О. В. Петришин // Право України. – К., 2013. – № 8. – 365 с.
9. Правова доктрина України : у 5 т. Т. 1. Загальнотеоретична та історична юриспруденція / В. Я. Тацій, О. Д. Святоцький та ін. ; за

- заг. ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2018. – 976 с.
10. Конституційно-правові засади становлення української державності : монографія / за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Тодики. – Х. : Право, 2013. – 328 с.
11. Селіванов А. О. Конституція. Громадянин. Суд. Професійні та суспільні погляди / А. О. Селіванов. – К. : УАІД «Рада», 2009. – 560 с.
12. Скрипнюк О. В. Демократія: Україна і світовий вимір (концепції, моделі та суспільна практика) / О. В. Скрипнюк. – К. : Логос, 2006. – 368 с.
13. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К. : Укр. енцикл., 1998. – Т. 2. – 741 с.
14. Проблеми реалізації прав і свобод людини та громадянина в Україні: монографія / кол. авторів, за аг. Ред.. Н.М.Оніщенко, О.В.Зайчука. – К.: Наукова думка, 2007. – 424с.;
15. В.Г.Горник, С.О.Кравченко Взаємодія держави та громадянського суспільства у запобіганні корупції як чинник національної безпеки // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління. - 2018. - Т. 29(68), № 3. - С. 123-130. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sntvupa_2018_29_3_25
16. Громадянське суспільство: політичні та соціально-правові проблеми розвитку / за ред. М. П. Требіна. – Х. : Право, 2013. – 536 с.
17. Основи демократії : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. А. Колодій; М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Укр.-канад. проект "Розбудова демократії", Ін-т вищ. освіти. - Вид. 2-ге, стер. - К. : Вид-во "Ай-Бі", 2004. - 668 с.
18. Ярошевська Т. Становлення і розвиток прав людини в Україні та в окремих іноземних країнах / Т. Ярошевська. // Право України. – 2010. – № 11. – С.84-89.
19. Трубников В. М. Історія формування прав і свобод людини і громадянина / В. М. Трубников // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна № 988. Серія : «Право». – Х.: ХНУ, 2011. – Випуск № 10. – С.292-296.
- Рабінович П. Основоположні права людини: терміно-поняттєвий інструментарій дослідження та викладання / П. Рабінович // Право України. – 2015. – № 2. – С. 9-23.
20. Рабінович П. М. Європейська Конвенція з прав людини : проблеми національної імплементації (загальнотеоретичні аспекти) / П. М. Рабінович, Н. М. Раданович. – Львів : Астрон, 2002. – Вип. 4. – С. 58. – (Серія 1. Дослідження та реферати).
22. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16.12.1966 р. [Електронний ресурс].- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
23. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року [Електронний ресурс]- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
24. Цивільний Кодекс України [Електронний ресурс] : CD-версія "Инфодиск", 2015. – № 12. – декабрь.

25. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III // Голос України. – 2001. – № 107. – 19 черв. – С. 5–20
26. Діяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://yuristonline.com/ukr/uslugi/yuristam/literatura/dergh_bud/30.php].
27. Савенко М. Д. Конституційний Суд і омбудсман у державному механізмі захисту прав і свобод людини і громадянина / М. Д. Савенко // Вісник Конституційного Суду України. – 2020. – № 1. – С. 72.
28. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96%E2%F0#Fin>
29. Волинка К.Г. Забезпечення прав і свобод особи в Україні: теоретичні і практичні аспекти / К.Г. Волинка // Право України. – 2000. – № 11. – С. 30–33.
30. Волинка К.Г. Механізм забезпечення прав і свобод особи: питання теорії і практики : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / К.Г. Волинка. – К., 2000. – 16 с. – С. 7.
31. Ткачук Л.В. Правозахисні гарантії прав і свобод людини та механізм їх реалізації в Україні: загальнотеоретична характеристика / Л.В. Ткачук // Часопис Київського університету права. – 2016. – № 3. – С. 73–77. – С. 76
32. Маляренко В.Т. Про межі судового контролю за додержанням прав і свобод людини в стадії попереднього розслідування кримінальної справи / В.Т. Маляренко, П.П. Пилипчук // Вісник Верховного Суду України. – 2001. – № 2. – С. 39.
33. Святоцький О.Д. Адвокатура в юридичному механізмі захисту прав громадян (історико-правове дослідження) : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01 / Святоцький Олександр Дмитрович. – К., 1994. – 281 с. – С. 4.
34. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 62. – Ст. 2509.
35. Гусарев С.Д. Юридична деонтологія (основи юридичної діяльності: теоретичні і деонтологічні аспекти): наук.-метод. посіб. / С.Д. Гусарев, О.Д. Тихомиров. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2000. – 376 с. – С. 242.
36. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 62. – Ст. 2509.
37. Майданник О.О. Інститут омбудсмана у механізмі забезпечення прав людини в Україні / О.О. Майданник // Адвокат. – 2010. – № 7. – С. 12–16. – С. 12.
38. Хальота А.І. Щодо захисту конституційних прав людини шляхом звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини / А.І. Хальота // Право України. – 2000. – № 3. – С. 31–34. – С. 32.
39. Темченко В.І. Верховенство права у практиці Євросуду та Конституційного суду України / В.І. Темченко // Наукові записки НАУКМА. – 2007. – Т. 64: Юридичні науки. – С. 15–20.
40. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання:

- індивідуальних завдань дослідницького характеру,
- написання та опублікування наукових статей з тематики курсу;
- написання та опублікування тез;
- участь у круглих столах.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, комунікаційні якості, навички письмового спілкування, налагоджувати контакти з незнайомцями, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та прийняття рішення та інші.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Автор
Доцент

Інна СЛОБОДЕНЮК

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №154 від 2023-02-21 14:35:26.854
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): СОРОКА ВАЛЕРІЙ СТЕПАНОВИЧ
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA1040000003947CE001A498F03
Дійсний з 05.08.2022 15:21 до 05.08.2023 23:59